

**Svar på fråga 2023/24:714 av Mattias Eriksson Falk (SD)
Tvångsanslutning av husägare till va-nätet**

Mattias Eriksson Falk har frågat mig vilka initiativ jag har tagit eller avser att ta med anledning av husägares tvångsanslutning till det kommunala va-systemet.

Kommunerna är skyldiga att tillhandahålla allmänt vatten och avlopp (va) om det behövs i ett större sammanhang med hänsyn till skyddet av människors hälsa eller miljön. Det är dock inte alltid lätt att avgöra när kommunen är skyldig att ordna allmänna va-tjänster. Detta leder ibland till att det finns olika uppfattningar i frågan mellan enskilda och kommunen. Det är ett komplext problem som innehåller flera svåra avvägningar för en kommun.

Jag är väl medveten om att det kan innebära stora konsekvenser för en enskild fastighetsägare med tvångsanslutningar där anslutningsavgifterna kan vara höga. Samtidigt skulle ett system där betydligt fler fastigheter får undantag kunna få konsekvenser, t.ex. svårigheter för va-bolagen att planera och

skapa kostnadstäckning för prioriterad va-utbyggnad och högre va-taxa för anslutna fastighetsägare i kommunen. Enskilda avlopp kan innebära en risk att förorena angränsande fastigheters dricksvattenbrunn med hälsoeffekter och betydligt lägre fastighetsvärde för den fastighetsägare som då får otjänligt dricksvatten.

Det kan finnas alternativ till utbyggnad av det allmänna va-nätet. Till exempel kan gemensamhetsanläggningar och andra enskilda anläggningar vara fullgoda lösningar. Av denna anledning har en lagändring i 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster genomförts som trädde i kraft 1 januari 2023. Syftet med ändringen är att möjliggöra att särskild hänsyn tas till förutsättningarna för att tillgodose behovet av va-tjänster genom enskilda anläggningar i stället för att anslutas till det allmänna va-nätet där det är godtagbart för människors hälsa och miljö. De obligatoriska kraven på va-planer som införts förväntas också öka transparensen i kommunerna om deras planer på utbyggnad av va-områdena och ge större möjligheter för fastighetsägare att påverka besluten om vilka som ska ingå i nya va-områden.

Det har gått relativt kort tid sedan lagändringar trädde i kraft. Regeringen följer utvecklingen av den här frågan noga.

Stockholm den 20 mars 2024

Romina Pourmokhtari